

Advokatrådet

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

pskerh@skm.dk, jlu@skm.dk

DATO: 31. marts 2009
J.NR.: 04-014102-09-0436
REF.: rmm-hfe

Høring over forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love (Harmonisering af selskabers aktie- og udbyttebeskatning mv. – Omkostningsgodtgørelse for selskaber)

Ved e-mail af 20. marts 2009 har Skatteministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Forslaget har været behandlet i Advokatrådets Lovudvalg. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

I lovforslaget foreslås der en ændring af skatteforvaltningslovens regler om omkostningsgodtgørelse til sagkyndig bistand i skattesager, således at aktie- og anpartsselskaber og andre juridiske personer ikke længere vil være godtgørelsesberettigede.

Dette vil resultere i, at selskaber mv. ingen omkostningsgodtgørelse vil få i følgende situationer:

- 1) 50 % omkostningsgodtgørelse i klage- og domstolssager som selskabet taber eller i mindre grad får medhold i,
- 2) 100 % omkostningsgodtgørelse i klage- og domstolssager som selskabet vinder eller hvor selskabet får medhold i overvejende grad,
- 3) 100 % omkostningsgodtgørelse i klage- og domstolssager som videreføres på skattemyndighedernes initiativ, herunder sager, der indbringes for domstolene af skatteministeriet,
- 4) 100 % omkostningsgodtgørelse i syn og skønssager ved skatterådet, skatteankenævn eller Landsskatteretten.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil selskaberne mv. i stedet få et skattemæssigt fradrag for de pågældende udgifter, der vil have en skatteværdi på 25 %.

Advokatrådet finder, at der er tale om en markant forringelse af selskabernes retsstilling og skal i denne anledning henstille, at denne del af lovforslaget udgår.

Forårspakke 2.0

I aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om forårspakke 2.0 er det anført, at parterne er enige om, at omkostningsgodtgørelse i visse skatte- og afgiftssager skal afskaffes. Samtidigt gøres udgifter fradragsberettigede.

Det er som begrundelse anført, at det nuværende godtgørelsessystem belaster klagesystemet unødvendigt og at en afskaffelse vil medføre betydelige administrative fordele.

Begrundelsen for lovforslaget

Forslaget medfører som nævnt efter advokatrådets opfattelse en væsentlig forringelse af retssikkerheden i skattesager.

I lovforslaget er anført som eneste begrundelse for den meget vidtgående ændring, at der ved de nuværende regler er risiko for, at selskaber mv. i et vist omfang udnytter reglerne om omkostningsgodtgørelse, således at dokumentationen i skatte- og afgiftssager tilbageholdes, indtil der kan opnås omkostningsgodtgørelse, hvilket belaster klagesystemet unødvendigt.

I aftalen mellem Regeringen og Dansk Folkeparti er som begrundelse anført, at den nuværende ordning belaster klagesystemet unødvendigt, men der er ikke anført på, hvilke måder, der skulle være tale om, at ordningen belaster klagesystemet, hvorfor man må gå ud fra, at der også der sigtes til det samme eksempel som i bemærkningerne.

Det i bemærkningerne anførte eksempel har så vidt ses udspring i en Landsskatterets kendelse SKM 2007.87.LSR, hvor Landsskatteretten nåede frem til, at der ikke var hjemmel til at nægte fuld omkostningsgodtgørelse under henvisning til, at skatteyder kunne have opnået samme resultat i foregående instans ved at fremlægge det pågældende materiale.

Ingen i dansk skatteret har antaget, at denne kendelse medførte, at hele omkostningsgodtgørelsessystemet skulle bortfalde for juridiske personer. Der er i øvrigt slet ikke tale om, at eksemplet kun gælder for juridiske personer.

Hvis Skatteministeriet og lovgiver havde fundet, at kendelsens resultat var et stort problem kunne man have løst problemet ved at foreslå en ganske beskeden ændring af skatteforvaltningslovens § 52, stk. 1, 2. pkt., hvori defineres, hvornår en skatteyder anses for at få et fuldt medhold eller medhold i overvejende grad, idet man kunne have anført, at dette ikke gjaldt, hvis skatteyder trods opfordring hertil havde undladt at fremlægge det relevante materiale han var i besiddelse af i 1. instans.

Det nævnte forhold kan på ingen måde begrunde, at der ikke sker omkostningsgodtgørelse i alle andre sager, herunder de tilfælde, hvor skatteyder vinder sagen, fordi SKAT har foretaget en forkert retlig vurdering af sagen, sager som skatteyder taber,

hvor det nævnte problem netop ikke kan foreligge, sager, hvor der ved et syn og skøn kan opnås beviser, der ikke ville kunne tilvejebringes på anden måde og sager, der videreføres på skattemyndighedernes initiativ.

Der er ikke i bemærkningerne eller i øvrigt fremført nogen argumenter for at udelukke selskaber fra omkostningsgodtgørelse i de nævnte tilfælde.

Tværtimod har Skatteministeren i de årlige redegørelser om omkostningsgodtgørelsesordningen givet udtryk for, at ordningen er velfungerende, og at den ikke misbruges. Det er aldrig blevet fremført, at der skulle gælde specielle forhold for selskaber.

Antallet af klagesager er i øvrigt så vidt vides generelt faldende, og der er ikke i aftalen eller i lovforslaget henvist til nogen statistik, der skulle begrunde, at der har været sager, der har belastet klagesystemet unødvendigt.

Selvfølger belaster sager, hvor skatteyder får medhold klagesystemet, men det er da ikke noget beskyttelsesværdigt hensyn at indføre en tilskyndelse til selskaber at lade være med at rejse sager, hvor selskabet og ikke SKAT har ret. Det må siges at være det modsatte af retssikkerhed.

Skatteministeren og Skatteministeriet har i de seneste år haft fokus på retssikkerhedsprojekter, hvorfor dette initiativ i nogen grad kan undre.

Retssikkerhedshensyn burde efter Advokatrådets opfattelse også gælde for juridiske personer.

Omkostningsgodtgørelse for fysiske personer

Omkostningsgodtgørelse for fysiske personer – herunder den 100 % omkostningsgodtgørelse ved vundne sager – berøres ikke af aftalen.

En erhvervsdrivende kan vælge mellem at etablere sig i selskabsform eller anvende den skattemæssige virksomhedsordning. Dette valg vil efter lovforslaget aftalen få væsentlig konsekvenser for muligheden for omkostningsgodtgørelse. I mange sager, der involverer hovedaktionærer og selskaber, er det ofte sagen om selskabet, der kommer først, idet den ikke kan klages til skatteankenævnet. Det vil efter forslaget af omkostningsgodtgørelsesmæssige grunde være nødvendigt, at man må prøve at få stillet selskabets sag i bero.

Reglernes historie

Under den daværende socialdemokratiske regering fremsatte Venstre og Konservative to beslutningsforslag om 100 % omkostningsgodtgørelse i vundne sager, der ikke kunne samle flertal.

Da den borgerlige regering kom til i 2001 fremsattes forslag om fuld omkostningsgodtgørelse (L 54 2001/2002), der herefter blev vedtaget.

På denne baggrund kan det undre, at det er den samme borgerlige regering, der nu vil ophæve omkostningsgodtgørelsen helt for selskaber, og at det til og med skal ske på et sådan ufuldstændigt grundlag.

Advokatrådet har til stadighed fundet det væsentligt af hensyn til retssikkerheden, at der er omkostningsgodtgørelse til sagkyndig bistand i skattesager og finder, at dette princip også skal opretholdes for selskaber.

Advokatrådet foretog i 2001/2002 en nærmere analyse af en række aspekter af det daværende forslag om fuld omkostningsgodtgørelse og påpegede svagheder ved dette forslag, der derefter på et enkelt punkt blev ændret. Advokatrådet udtrykte i 2001/2002 også en vis bekymring for, hvorledes reglerne om fuld omkostningsgodtgørelse ville blive administreret. Selvom denne bekymring – helt eller delvist - fortsat måtte være til stede, kan dette under ingen omstændigheder begrunde, at hele ordningen ophæves.

Fradragsret for udgifter

Den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 7 Q, stk. 3, giver ikke hjemmel til at fradrage udgifter til sagkyndig bistand i skattesager, idet den blot fastslår, at der ikke er fradragsret for udgifter, hvortil der er omkostningsgodtgørelse efter kapitel 19.

Selve fradragsretten skal således findes i det almindelige driftsomkostningsbegreb efter statsskattelovens § 6 og i nærværende forslags bemærkninger. Denne lovteknik må efter Advokatrådets opfattelse anses for at kunne skabe risiko for en lang række afgrænsningsvanskeligheder med hensyn til fradragsretten. Der vil være en betydelig risiko for, at selskaberne ikke fuldt ud – eller slet ikke - vil opnå den tilsagte fradragsret.

Advokatrådet er bekendt med, at der for domstolene verserer flere sager om fradragsret for driftsomkostninger, hvor det fra Skatteministeriets side gøres gældende, at fradragsretten for driftsomkostninger efter statsskattelovens § 6 alene omfatter udgifter til erhvervelse af skattepligtig indkomst. En så snæver fortolkning af statsskattelovens § 6 vil indebære, at der i en række tilfælde kun vanskeligt vil kunne findes hjemmel til fradrag for selskabets udgifter til egne rådgivere, og at det må anses for udelukket at opnå fradrag for eventuelle sagsomkostninger, som selskabet måtte være blevet pålagt at betale til Skatteministeriet.

Lovforslaget vil på dette punkt genskabe den usikkerhed om retsstillingen, der forelå i dansk skatteret efter den såkaldt Jauer-dom og indtil vedtagelsen af lov om omkostningsdækning i 1984.

Konklusion

Advokatrådet vil meget gerne indgå i en nærmere undersøgelse og kortlægning af det i motiverne nævnte problem, ligesom man gerne vil drøfte omkostningsgodtgørelsesreglerne og fradragsområdet generelt.

Vestre Landsretsdøm i Vejle Rejser-sagen Tfs 2008,1401 VL med kommentarer i Tfs 2008, 1393, viser, at der er behov for justeringer af fradragsreglerne og samspillet til omkostningsgodtgørelsesreglerne, men rådet skal bestemt fraråde, at hele omkostningsgodtgørelsesordningen bortfalder for selskaber af denne grund.

Advokatrådet finder, at retssikkerhedsmæssige hensyn afgørende taler for, at dette forslag ikke gennemføres, og at man i stedet foretager det foreslåede udredningsarbejde af reglerne om omkostningsgodtgørelse og samspillet med fradragsreglerne. Arbejdet kan gerne startes snarest muligt.

Der er i øvrigt så vidt ses ingen sammenhæng mellem forslaget om ændring af omkostningsgodtgørelsesreglerne og aftalen om skattereformens øvrige elementer, hvorfor man uden vanskeligheder vil kunne fjerne det fra lovforslaget.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen

Afslutningsvis bemærkes, at der ved den valgte ikrafttrædelsesdato vil være tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft, idet omkostningsgodtgørelsen vil bortfalde for sager, der er anlagt i tillid til de gældende regler.

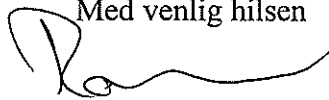
Advokatrådet skal derfor foreslå, at det afgørende i givet fald skal være om en sag er anlagt ved den pågældende instans på ikrafttrædelsestidspunktet og at omkostningsgodtgørelsen bibeholdes indtil sagen er afgjort for denne instans.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse harmonerer i øvrigt dårligt med skatteforvaltningslovens § 52, idet ikrafttrædelsesbestemmelsen lægger vægt på, om udgifterne er *afholdt*. Efter lov nr. 388 af 6/6 2002 er der ikke en betingelse for omkostningsgodtgørelse, at udgifterne skal være afholdte det vil sige betalte af skatteyder og derefter refunderes jf. ordene "skal betale eller har betalt til sagkyndig bistand". Reglerne giver således mulighed for, at der gives transport i kravet på omkostningsgodtgørelse, hvorfor skatteyderen for denne dels vedkommende slet ikke afholder udgifterne. Ikrafttrædelsesbestemmelsen synes at være udformet ud fra den retsstilling, der på dette punkt gjaldt før den nævnte lov fra 2002.

Herudover harmonerer overgangsreglen ikke med reglerne for advokaters fastsættelse af salærer, hvor der sker inddragelse af en række forskellige parametre, herunder sagens udfald. Ikrafttrædelsesbestemmelsen vil medføre, at der af hensyn til omkostningsgodtgørelsen, vil ske akontofakturering i alle sager frem til ikrafttrædelsesdatoen, og der kan i sagens natur ikke ved denne akontofakturering tages hensyn til sagens senere udfald.

Såfremt der er spørgsmål i denne forbindelse, står Advokatrådet naturligvis til disposition.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen